

Frantziako Legebiltzarrerako bozak

Ipar Euskal Herriko hiru diputatuak aldatzeko zorian

Legebiltzarrerako bozak dira hil honen 10ean eta 20an Frantzian. Presidentziarako bozen bi itzulien ondoren, ezkerrean eta zentro-eskuinaren arteko hirugarren *tour de force* da lehenengo hau. Gure lurraldean, 4., 5. eta 6. boz-barrutietako hautagaiak ari dira lehian.

MIKEL ASURMENDI

GAIZKA IROZ

Erdi-erdian, Laurence Hardouin, Peio Etxeberri-Aintzart eta Anita Lopepe. 6. 5. eta 4. hautes-barrutiko EHBaiko hautagaiak.

IPAR EUSKAL HERRIKO politikariak lehia gorrian ari dira dagoeneko. Frantziako Asanblea Nazionaleko eserlekuak dituzte xede. Gurean, hiru dira boz eremuak: 4., 5. eta 6. barrutiak. Azken biek Lapurdi lurraldea hartzen dute. Lehenak, berriz, Nafarroa Beherea, Zuberoa eta Biarnoko zati bat.

Hautagaien kopurua zinez zabala da, zabalegia aukeran. Hamairu zerrenda daude 4. eta 5. barrutietan eta hamalau 6.ean. Esaterako, esparru politiko bakoitzeko bizpahiru hautagai daude: zentro-eskuineko eta ezkerreko hiruna, ekologista bi. Kandidatura abertzaleak ere hiru dira: EHBai, Amalur (EA eta Berdeak/Ekologistak) eta EAJ. Aukera

asko, anitzegia akaso. Izan ere, bigarren itzulian parte hartzeko hautagaitza minoritarioen proportzioa murrizta baita benetan.

Hiru barruti hauetako diputatuak aulkia zentro-eskuineko eta PSko hautagaien artean jokatzen dira, funtsean. Honako hauek izan dira orain arteko diputatuak: Jean Lassalle (zentroa) 4. barrutian. Jean Grenet (PRV) 5.ean. Michelle Alliot-Marie (UMP) 6.ean. Azken biak, eskuineko *notableak*, alderdi ezberdinen pean. Lassalle, berriz, ez da alderdien (UDF edo MoDem) pean aurkezten oraingoan. Ipar Euskal Herriko ordezkariak Frantziako Legebiltzarrean zentro-eskuindarra izan da historikoki, ala-

baina, hiru hautagaiak ez dute egundaino aulkia horren kolokan izan. Hollande presidente berriaren aroan PSko hautagaiak diputatu izateko egundoko aukera dute. Hauek izaki hurrenez hurren: Frantxua Maitia (4.), Collette Capdevielle (5.) eta Sylviane Alaux (6.). Edonola ere, PSko hautagaiak nekez nagusituko dira lehen itzulian. Izatekotan, bigarren itzulian erabakiko dira diputatu berriak. Hirugarren *tour de force* ez ezik, laugarren baten beharra izanen da, antza denez.

Bigarren itzuliaren beharra

Zentro-eskuin zabalaren aitzinean, are anitzago den ezker-ekologista-abertzaleen hautagaitzak ere badau-

de. Lehen itzulian ezin hautagaik ez du deus onik erraiten arerioen alde. Konparazione, EHBaiek ez du Alliot-Marie berriz diputatu ikusi nahi, ezta Baionako auzapeza Grenet ere. Sinpatiak begi-bistakoak dira. Alta bada, zein dira PSko jarre-rak LGV (Abiadura Handiko Tren-bidea) eta Ipar Euskal Herriaren (Lurralde Elkargoa) instituzional-tzeari buruz? Bigarren itzulian sostengua, gai horien inguruko negoziazioen arabera ebatziko da zalantzarik gabe. Bistan da, boz abertzaleek (EHBai, Amalur eta EAJ) ez dute tokian tokiko PSko hautagaia sostengatuko. Hots, atxikimenduak anitzak dira, eta hautagaien nahikariak ezberdinak barrutitik barrutira. Azken buruan, bigarren itzulian herritarrek erabaki ohi dute molde libreagoan.

Abertzaleen emaitzei begira

Zentro-eskuinaz harago –Front Nacional– eta Alderdi Sozialistaz honago –Nouveau Parti Anticapitaliste, Ekologistak, Lutte Ouvriere...– aukera abertzaleak daude. Hauek ere zatituta. EAJ eta EHBai bi aukera izatea normaltasunaren barnean ikusi behar da. Harridura gehiago sorrarazi du Amalur (EA eta Berdeak) hautagaitzaren aurkezpena, edo beste gisa batez erranik, EA ez izatea EHBain. Horri buruz bi irakurketa egin daitezke: bat, EAk iraganean Europako Ekologista/Berdeekin eraman duen ibilbide politikoari eutsi nahi eta behar izatea. Bi, Euskal Herrian bizi den aro politiko berria oraindik aski ondua ez izatea. Hots, ildo politiko abertzaleek bidean bat egiteko hainbat urrats eman behar dituzte oraindik ere.

Dena dela ere, EHBai da etorkizuneko aukera abertzale sendoena, koalizio abertzale eta ezkerrekoa. Anita Lopepe (4.), Laurence Hardouin (5.) eta Peio Etxeberri-Aintzart (6.) dira hautagiak. EHBairen aldarrikapen nagusia kanpainen Euskal Herriaren ezagupen instituzionala da, baita Amalur eta EAJrena ere, bidenabar esanda. EHBairen indarra 4. hautes-barrutian nabari da. Hautes-barruti horretan lortu izan dute abertzaleek bozen ehuneko handiena iraganean. Ordea, paradoxikoki, hautes-barruti horre-

tan euskaldunek eta biarneksek bozkatzten dute. Zer nahi gisaz, lehen itzuliko emaitza neurgailu egokia izanen da hiru hautagaitza abertzaleen bozen indarra neurtzeko. EHBai jakitun da diputatu baten erdiesteko aukera murrizta duela. Orogen buru, 2014ko herri eta kantona-menduetako bozak lantzen ari da EHBai. Lurralde Elkargoa zirt edo zarteko gaia izanen da orduan.

Anartean, PSko Frantxua Maitia euskalduna da 4. barrutiko hautagai sozialista. Jean Lassalle biarnes zentristarekin lehiatzen ari da diputatuaren kargurako. Abertzaleen jarrera –EHBairena bereziki– erabakigarria izan liteke bigarren itzulian. Berriz ere, abertzaleen eta sozialisten arteko “joko” historikoa gauzatuko da.

Bake prozesu garaian

Iragan urteetan antzeko egoera bizi izan da Iparraldeko bozetan. Aurreko bake prozesuetan –Lizarra-Garazi edo Loiolakoak gogoan– boz kanpainak izan dira. Haietan, ezagupen instituzionalaren eta euskararen ofizialtasunaz gain, bake eta normalizazio prozesua laguntzea eskatu zuten abertzaleek. Oraingoan ere, *Euskal Herria: aterabide demokratikoa orain* aldarrikapena ozen zabaldu dute.

Abertzaleek lehen urrats gisara, preso politikoen hurbiltzea eskatzen dute. Abertzaleek, eta ia-ia alderdi politiko guztiek, baina ez gisa berean, eta, betiere, kanpainen eskatu ere. Anartean, Oroitz Gurrutxaga eta Xabier Aranburu ustezko etakideak atxilotu ditu polizia frantziarrak Landesetan. Antzekoak ere ezagutu ditugu aurreko hauteskunde kanpainenetan. Kasualitatea? Kausalitatea? ■

BESARO LANDA HOTELA

*Iratiko oihanaren
sarreran*

Tel.: 948 890 350
www.besaro.es
hotel@besaro.es

www.facebook.com/HotelRuralBesaro

